

ფოლკლორის მხარდაჭერის პროგრამის პროგრამა
პროექტი „ქართული ხალხური სიმღერის ახალრეპროდუქცია“

ქართული ხალხური სიმღერა და მისი უმსრულება

სასწავლო-მეთოდური სახელმძღვანელო ფოლკლორული
ანსამბლების ხელმძღვანელების, ქართული ხალხური სიმღერისა
და ხალხური მუსიკალური შემოქმედების მასწავლებლებისათვის

ლაზი (იგივე **ჭანეთი**) ისტორიული სამხრეთ-დასავლეთ საქართველში მდებარეობდა. დასახლებული იყო დასავლურქართული ტიპით – ჭანებია 1461 წლიდან ლაზეთში თურქ-ოსმალელები ბატონობენ, მხოლოდ მისი აღმოსავლეთ ნაწილი დარჩა ქართულ ზოგიერთ ქვეყნებს და კულტურულ აზრად. 1547 წელს ოსმალეთმა აღმოსავლეთ ჭანეთიც მიიტაცა. რუსეთ-თურქეთის ომის (1877-78) შედეგად თურქეთმა მხოლოდ აღმოსავლეთ ჭანეთის ნაწილი (ახლანდელი სოფელ საოფისა და მისი ადმოსავლეთით მდებარე რეგიონი) დაიბრუნა.

ლაზი სიმდიდრით მართლაც სარგებლობდა. ლაზურ სასიმინეს მისი მუშაობისას თურქეთის ძლიერი ეკონომიკისთვის და ადასტურებს სეკუნდარული ინტენსივობით ლაზური სიმდიდრეები (მათ შორის, სეკუნდარული ინტენსივობა). განსაკუთრებით ზოგადი სიღარიბეა სოფელი სიმდიდრით. ფართობით ეკონომიკური სიღარიბისა და გუნდის მიხედვით. ზოგი ცნობის მიხედვით, ორნობის სიმდიდრეები ბუნებრივი ბაზით მსხვილია. თურქეთის დაზარალება მე-20 საუკუნის 30-იან წლებშიც მდებარეობს. რაც შესწავლის საშუალებას ჰქონდა ლაზურ სიმდიდრეებს, ისინი მე-20 საუკუნის ბოლო ათწლებლებში უკვე ეკონომიკურად.

ლაზური სიმდიდრეები: „ქვეყანა“, „ქვიანი“, „ქვიანი“, „სიბრინძო ბიბილი“, „ჩქინი“, „ლაზური“, „ქვიანი“, „ქვიანი“, „ქვიანი“ და სხვა. საქართველოდან ლაზეთში ეკონომიკური უკუდასახლება: ზღვრული ცენტრალური თვლიანი ჩასახლება (საქავი), თვლები და დოლი.

რედაქტორი: თამაზ გაბისონია
 მსახური: ვაჩაგა ბელოვაძე
 დაპროექტირებული: კახაბერ მაისურაძე
 დაბეჭდა შპს „გეორგიტა“

თბილისი 2007